

LavEByg-netværk

Strategiudviklingsmøde 1 i undergruppe: Lette klimaskærmskonstruktioner

Tid og sted: 27. April på BYG.DTU.

Deltagere:

Svend Svendsen	BYG.DTU
Henrik Tommerup	BYG.DTU
Steffen Petersen	BYG.DTU
Per Bo Larsen	Tåsinge Træ
Simon Bordinggaard	Roust Spær
Allan Søndergaard	Danhaus
Jørgen Sloth Nielsen	Danogips
Michael Amstrup	Gyproc
Niels Friis	SIMPSON Strong-Tie
Michael Petersen	Isover
Erik Busch	Dansk Leca
Jens Østergaard	Byg-Erfa
Bent Michael Nielsen	Carl Bro
Finn Prip	Arkitektfirmaet Finn Prip
Afbud fra:	
Bjørn Møller Laursen	Thermisol
Stinne Damsbo Sander	Rockwool
Claus Jørgensen	Sundolitt
Bjarne Hansen	Styrolit
Niels Knudsen	Nordisk Perlit

Referent: Steffen Petersen / Henrik Tommerup

1. Godkendelse af dagsorden

Godkendt

2. Præsentation af deltagere (alle)

Gennemført.

3. Status for netværksarbejdet (Svend Svendsen)

Orientering om netværkets virke og formål. Netværket har til opgave at identificere F&U-områder og skabe bedre samarbejdsrelationer. Strukturen i netværket blev forklaret – den pågældende gruppe er en produktspecifik undergruppe i et større system af grupper. Netværket skal fokusere på energirigtige løsninger. Netværket skal i første omgang beskæftige sig med nybyggeri. Renovering er først i næste fase (fra 2008). Tanken er, at nye byggeelementer skal give spin-off til udviklingen af renoveringselementer.

Div. kommentarer under dette punkt:

Man kan gå så vidt og sige at facader skal *producere* energi. Løbende formidling om netværkets arbejde er essentielt for at fremme udviklingen og for at nedbryde faglige barrierer. Fokus på helhedsbetragtninger. I forbindelse med energirigtige komponenter er det

LavEByg-netværk

vigtigt at medtage den samlede miljøbelastning – lavenergi og miljøbelastning, minimering af samlede miljøbelastning.

4. Præsentation af diskussionsoplæg til strategi for området (Henrik Tommerup).

Kort præsentation af udkast til undergruppens strategi inkl. fremlæggelse af Energispareprisen som indikator for rentabel energioptimering. Præsentation er vedlagt referatet.

5. Korte præsentationer fra videninstitutioner og/eller virksomheder

Under dette punkt blev mødedeltagerne bedt om kort at fortælle om deres respektive virksomheder og derefter forholde sig til udviklingen af energirigtige byggekomponenter.

Roust Spær: Ser ingen problem i at producere elementer med store isoleringstykkelser (500 mm). Fremhævede en vis problematik mht. de modstridende parametre, ydervæggens tykkelse og grundarealet.

6. Frokost kl. 12.30.

Forsættelse af punkt 5:

Gyproc: Producerer systemløsninger til stålskelet med gipsplade.

Simpson Strong-Tie: Producerer beslag. Fortalte kort om et nyt beslagsystem til montering af vinduer i en hulmur i isoleringstykkelse op til 320 mm. Udleverede katalog.

Tåsinge træ: Er klar til at levere elementer med store isoleringstykkelser. Det er de dels fordi de har deltaget i projektet ”Fremtidens klimaskærm” og er dermed gearet til udviklingen. Et eksempel på hvad et udviklingsprojekt mellem erhvervsliv og forskningsinstitution kan medføre. Ser et stort perspektiv og potentiale i ”det digitale byggeri”.

Danogips: Har et skalerbart produkt. Store isoleringstykkelser er muligt. Har gjort sig erfaringer med elementer til det såkaldte ”Lemvig-hus” sammen med DTU. Fremhæver fokuseringen på ekstrem-minimering af udførelsesomkostninger.

Byg-Erfa: Beskæftiger sig med formidling af erfaringer med div. byggekomponenter/materialer. Påpegede at ingen materialer er forkerte, men kan være brugt på en forkert måde.

Carl Bro: Vedkommende fra Carl Bro fortalte om driftsrådgivning og helhedsbetragtninger om bygningers økonomi som noget der vinder indpas i rådgiverbranchen.

Danhaus: Producerer typehuse af helvægselementer, der leveres inkl. vinduer. Har også en mindre produktion af typehuse i lavenergi klasse 2, hvor der benyttes vinduer fra Tyskland. I denne forbindelse fremhæves vinduesbranchen som værende langt bag efter i udviklingen af energirigtige komponenter.

Arkitektfirmaet Finn Prip: Har erfaring med massivtræelementer, der typisk er ca. 80 mm tykke. Pointerer at der i disse elementer er masse til varmeakkumulering og kan fungere som fugtbuffer = bedre indeklima. Pt. oppe på 350 mm isolering i ydervæg til lavenergi klasse 1

LavEByg-netværk

huse. Varierende facadebeklædning en mulighed. Fremhæver at ”anderledes” udseende parcelhuse er svære at sælge, med bl.a. henvisning til projekt ”Fremtidens Parcelhus”. Det skal helst ligne et *parcelhus*.

Dansk Leca: Lette fundamenter til lette konstruktioner, det nedbringer linietafet ved fundamentet. Leca-produkter kan også benyttes i vægge og terrændæk.

Isover: prøver at være på forkant med udviklingen ved at påvirke udviklingen af byggekomponenter men også ved at påvirke lovgivningen (f.eks. vedr. forsyningspligten til fjernvarme). Fremhæver at man skal huske indeklimaet i forbindelse med energioptimering. Arbejder også med at kommunikere energibestemmelser og lavenergibyggeri som begreb gennem simple budskaber i markedsføringen. Fremhæver ligeledes lufttæthed som en væsentlig problemstilling.

7. Strategidrøftelser – synspunkter og ønsker vedr. behov og muligheder for F&U og uddannelse.

Gruppen blev gjort opmærksom på en deadline 24/5 til indsendelse af interesselkendegivelse vedrørende strategisk forskningscenter, der er et udbud under det strategiske forskningsråd. Hvis nogle i gruppen har et relevant forskningsprojekt, er dette en god mulighed for at søge midler til dette.

8. Forslag til konkrete F&U-aktiviteter og videnspredningsaktiviteter:

Baseret på tilbagemeldinger på spørgeskemaer og drøftelser på mødet fremkom følgende forslag til F&U-aktiviteter:

Principløsninger på prisbillige præfab-konstruktioner med stor isoleringstykkelse, dvs. op mod 500 mm i ydervægge, da dette er billigere end andre tiltag. (er til dels behandlet for ydervægge i forbindelse med ”Fremtidens klimaskærm”. Jf. rapport med titlen ”Udvikling af klimaskærmskonstruktioner”, der er tilgængelig på hjemmesiden).

Økonomisk optimale isoleringstykkelser baseret på energisparepris-beregninger af forskellige energispare-teknologier.

Lufttæthed ved let byggeri – udvikling af bygbare byggetekniske løsninger, tætningsprodukter og udførelsesmetoder. Skal ses særligt i relation til elinstallationer, elementsamlinger og andre samlinger.

Videnspredningsaktiviteter:

Der ønskes opsamling og spredning af viden om løsninger, der opfylder kravene til lufttæthed.

9. Eventuelt

Der blev udleveret et program til ”Passive House Conference” i Hannover 2006 (19-21/5), hvor der vil være to dansk-relaterede præsentationer om hhv. ”The Passivehouse Window that Opens to the Outside” og ”Innovative Danish Building Envelope Components for Passive Houses”. Info: www.passivhaustagung.de. Desuden udleveredes en invitation til Nordic Symposium on Building Physics, som afholdes i København i 2008 (16-18/6). Info: www.nsb2008.org. (siden indeholder på nuværende tidspunkt dog kun link til forrige konference på Island afholdt 2005).

Desuden udleverede Byg-Erfa en oversigt over Byg-Erfa blade pr. januar 2006. Info: www.byg-erfa.dk.

LavEByg-netværk

10. Opsummering og næste møde

Der ønskes input til forskningsemner, der kan indgå i ”strategisk forskningscenter”, jf. ovenfor. Desuden ønskes input til strategi vedr. lette klimaskærmskonstruktioner samt konkrete samarbejdsprojekter.

Der udarbejdes et færdigt udkast til strategi for lette klimaskærmskonstruktioner, som sendes til kommentering i gruppen. Samtidig indkaldes til møde.